GAZETA KRAKOWSKA

Nro 2.

Z KRAKOWA DNIA 6 STYCZNIA 1819. ROKU WE SZRODĘ

— *Z Krakowa* —

Na posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 23 Grudnia 1818 r. wprowadzone zostały pod Decyzyą Izby Prawodawczey Proiekta: *pierwszy* tyczący się zniesienia Moratorium, *drugi* ograniczaiący Władzę Sędziego, w dowolnym podziale Kapitałów na raty z art: 1244 Kodexu Cywilnego szczególnym dłużnikom służącym. Po odczytaniu opinii Seymowo Prawodawczey, która się oświadczyła za przyięciem proiektu i poparcie Proiektów stosownemi uwagami z strony JW. Reprezentanta Piekarskiego, Izba Prawodawcza pierwszy Proiekt co do Moratorium większością głosów, a drugi co do podziału Kapitałów na Raty iednomyślnością w prawo zamieniła, i Senatewi Rządzącemu do wykonania przesłać postanowiła. — Po czem przy ustępie Arbitrów z Sali Obrad Seymowych Kontynowane zostały przedmioty tyczące się oskarżenia i oddania pod Sąd Naywyższy Urzędników publicznych.

Na posiedzeniu Seymu dnia 24 Grudnia 1818 r. JW. Reprezentant Piekarski Prezyduiący w Kommissyi Seymowo Prawodawczey czytał uwagi nad Obrazem Stanu Kraju przez Delegowanego Senatora JW. Kucieńskiego Reprezentacyi Narodowey przedstawionym, do których przymawiaiąc się JJW W. Reprezentanci Siemoński i Libiowski wnieśli stosowne uwagi w materyi edukacyi publiczney, a następnie wcelu dania uwag co do przedmiotów Skarbowych, Izba Prawodawcza postanowiła zakommunikować Obraz Kraju Kommissyi swey Skarbowey.

Na odroczonym z względu zaszłych Swiąt posiedzeniu Seymu dnia 28 Grudnia 1818 r. JW. Reprezentant Florkiewicz Prezyduiący w Kommissyi Seymowo Skarbowey przedstawił Opinią teyże Kommissyi co do zakommunikowanych proiektów Senatu; *pierwszego* tyczącego się ustanowienia Podatku Czópowego Wieyskiego dla zakrycia Deficit w Budżecie Wydatków, *drugiego* zniesienia Podatku przez Starozakonnych tytułem porównania ofiary z Dochodów Kamelaryinych opłacanego, nakoniec, *trzeciego* tyczącego się oznaczenia pensyi wysłużoney dla

Wdowy i Dzieci po zmarłym Kancelliście Kassowym Kaietanie Miśkiewiczu pozostałych, względnie których proiektów Kommissyia Seymowa Skarbowa dała opiniią, iż takowe iako po dniu 4 Posiedzeń Seymowych przez Senat nadesłane podług Artykułu 11 Konstytucyi i §. 116 Statutu urządzaiącego Zgromadzenie Polityczne, pod Deliberacyą Izby Prawodawczey należeć iuż nie mogą.

Z powodu powyższey opinii zaszły w Izbie Prawodawczey przeciwne tłomaczenia powołanych Artykułów Konstytucyi i Statutu urządzaiącego Zgromadzenia Polityczne, w skutku czego JW. Marszałek zaszła wątpliwość Senatowi przedstawić oświadczył.

JW. Reprezentant Drake, względnie nieprzyięcia Proiektu do Podatku Czopowego Wieyskiego przez Senat przysłanego, przymawiaiąc się wniósł, iż od czasu istnienia Rzeczypospolitey Krakowskiey Wydatki podwyższone zostały o złp. 296, 407 gr. $16\frac{1}{18}$, że Reprezentacyia bez czynienia się odpowiedzialną Kommitentom niemoże iuż więcey iak dotąd powodować się powolnością, *Deficit* w Proiekcie do Budżetu wykazany nowym pokryć Podatkiem, lecz, iż zasadę tę przyiąć, i oney trzymać się winna, aby przez *umnieyszenie wydatków Deficit znieść*, i zaprowadzić oszczędność na ulżenie Obywatelom ciężarów.

Następnie Sekretarz Seymowy odczytał odpowiedź Senatu z dnia 21 Grudnia 1818 r. w przedmiocie Wniosków wielu Członków Reprezentacyi w materyi podatkowania przesłanych, w którey odpowiedzi Senat oświadcza, iż przekonany o potrzebie zaprowadzenia z czasem stałego, i sprawiedliwie, rozłożonego Podatku gruntowego przed nadeyściem ieszcze tych wniesień, podał Izbie Proiekt do ustawy tyczącey się rozmiaru gruntów, iako środek przygotowawczey do tak ważnego dzieła. Co się zaś tyczy zaprowadzenia podatku grontowego po miastach, w mieysce podymnego, przedmiot ten iako większego czasu i dokładnego zgłębienia potrzebuiący odłożony został do Następnego Zgromadzenia Reprezentantów, końcem zaś przygotowania Proiektu wyznaczył do tego oddzielny Kommitet któremu obięte namienionemi wniesieniami myśli udzielone zostały.

JW. Reprezentant Siemoński przymawiaiac się do odczytaney odpowiedzi Senatu przedstawił, iż naylepszym proiektem w materyi podatkowania znayduie wyrazy Reskryptem Nayiaśnieyszego Imperatora Wszech Rossyi, Króla Polskiego Protektora tey Rzeczypospolitey obięte, to iest: *iż Zgromadzenie Reprezentantów umnieszy ilość podatków na pierwszym Budżecie przez Kommissyią Organizacyiną ustanowioną.*

JW. Reprezentant Florkiewicz w materyi uregulowania podatków odczytał Izbie Prawodawczey uwagi, które Senatowi przesłać Izba Prawodawcza postanowiła.

JW. Reprezentant Sołtykowicz po odczytaney odpowiedzi Senatu uczynił uwagę, iż stosownie do wniesienia Jego nieznayduie prekluzyinego Terminu, z którymby uregulowanie podatków nastąpiło.

JW. Delegowany Senatór Bucieński w odpowiedzi oświadczył: iż dla nakazanego rozmiaru grontów, którego ukończe-

nie z pewnością ograniczyć się nie da. — Senat Rządzący nie mógł oznaczyć terminu, lecz gdy rozmiar zostanie ukończonym, na ten czas Termin będzie oznaczony.

JW. Reprezentant Słotwiński co do odczytaney odpowiedzi Senatu, zastrzegaiąc sobie obszernieysze w tey mierze iako członek Delegacyi Seymowey do Roztrząśnienia Rachonków Administracyi publiczney r. $8\frac{15}{16}$ i $18\frac{16}{17}$ przy zdaniu Rapportu teyże Delegacyi wyiaśnienie, wniósł, iż nieznayduie przyczyny, dla którey Senat Proiekta do uregulowania podatku podymnego ieszcze w roku 1816 Seymowi nieprzedstawił, kiedy Kommissyia organizacyina Reskryptem z dnia 11 Czerwca r. 1816 do N. 373 wydanym, dla zapobieżenia wszelkiemu przeciążeniu Kontrybuentów w podatku Dymowym wezwała Senat, ażeby iak nayspiesznieу nakazał przedsięwziąść Rewizyią domów, a tem samym przywrócił należną między Kontrybuentami równowagę w podatku większą część właścicieli Domów nadzwyczaynie uciążaiącym.

W dalszym postępowaniu odczytał Sekretarz Seymowy odpowiedź Senatu, co do żądanych przez Izbę Prawodawczą Modyfikacyi, w Proiekcie urządzaiącym Kunszta, Rzemiosło i Professyie, do których się Senat nie skłonił, lecz proiekt zwrócił do przyięcia lub odrzucenia. — JW. Reprezentant Siemoński przymawiaiąc się do odczytaney odpowiedzi Senatu w wymownym głosie dowodził iak Senat Rządzący winien się stosować i skłaniać do opinii publiczney Narodu objawioney przez Reprezentacyią w żądaney modyfikacyi, i odczytał na poparcie Reskrypt Nayiaśnieyszego Jmperatora Wszech Rossyi, Króla Polskiego, Protektora Rzeczypospolitey Krakowskiey, w którym Tenże Naywspaniałomyślnieyszy Protektór zwrócił uwagę Senatu na Szanowanie opinii publiczney Narodu.

JW. Reprezentant Sołtykowicz przymawiaiąc się równie za Modyfikacyą którey Senat nie przyiął, wniosł ażeby gdy podług Artykułu 125. i 126. Statutu urządzaiącego Zgromadzenia Polityczne Kommissya Senatu niezniosła się z Kommissyą Seymową w ułatwieniu żądaney modyfikacyi — tego dopełnienie było zażądanym — do którego Wniosku Izba Prawodawcza, iednomyślnie przychylaiąc się postanowiła, zwrocić Proiekt Senatowi z odwołaniem się do zażądaney modyfikacyi, względnie którey zniesienie się wspólne Kommissyi Senatu z Kommissyią Seymową Prawodawczą dopełnionym bydź winno, stosownie do Artykułu 125. i 126. Statutu.

Odczytane potem zostało uwiadomienie Senatu co do szczegołów tyczących się ziawioney wody Mineralney w Dobrach Narodowych Jaworzno — które uwiadomienie Izba Prawodawcza Kommissyi Seymowo Skarbowey dla dania opinii zakommunikowała.

Na Posiedzeniu Seymu d. 29. Grudnia 1818 r. JW. JX. Reprezentant Dubiecki wprzymowieniu się do nieprzyiętych przez Rządzący Senat modyfikacyi z strony Izby Prawodawczey, co do Proiektu o urządzeniu Rzemiosł, Kunsztów i Profesyi i napowrot zwroconych dla uzupełnienia Przepisów Statutu, zabrał głos — który na pismie złożony Izba Prawodawcza Kommissyi swey Prawodawczey prze-

słać postanowiła.

JW. Librowski odczytał i złożył na piśmie uwagi swe nad Obrazem stanu Kraiu, Izbie Prawodawczey przez Delegowanego Senatora przedstawionym, tyczące się Edukacyi publicznej, które uwagi Izba Prawodawcza Rządzącemu Senatowi przesłać postanowiła, łącznie z uwagami JW. Reprezentanta Siemońskiego podobnież w materyi tyczącey się Nauk publicznych, na Posiedzeniu Seymu dnia 24. b. m. ustnie przedstawionemi, a na teraz na pismie złożonemi i Izbie przez Sekretarza Seymowego odczytanemi.

JW. Marszałek wezwał Sekretarza Seymowego do odczytania Podziękowania, które na ręce Jego złożyli Fabrykanci Sukienni w Kraiu tuteyszym osiedli, za pozyskane od Reprezentacyi Narodowey, za szczególnym wstawieniem się JW. Reprezentanta Sołtykowicza wsparcie. — Odczytane zostało podziękowanie i zarazem okazane zostały Izbie Prawodawczey Fabrykata płodem własney Ręki, czyniących dzięki, będące. — Izba Prawodawcza postanowiła oświadczyć ukontentowanie Fabrykantom za pierwiastkowe Ich usiłowania — z wezwaniem ażeby do dalszego wydoskonalenia fabrykatów, w niezmienney gorliwości przykładać się starali, przez co do ciągłey opieki Rządu nabędą prawa.

JW. Reprezentant Soczyński uczynił wniosek, ażeby zażądać od Senatu Rządzącego szczególnego Raportu o postępie Fabryki Sukienney — i lubo JW. Marszałek oświadczył, iż obraz stanu Kraiu obeymuie już wtem względzie obiaśnienie — JW. Reprezentant Soczyński obstawał, iż obraz stanu Kraiu obeymuie tylko ogółowe uwiadomienie — wszczególe zaś postęp tey Fabryki wiadomym nie iest — Izba Prawodawcza przychylaiąc się do wniosku JW. Reprezentanta Soczyńskiego postanowiła wezwać Rządzący Senat o udzielenie szczegółowey wiadomości co do postępu Fabryki Sukienney.

Sekretarz Seymowy odczytał Reskrypt Kommissyi Organizacyiney z dnia 31. Lipca 1818 r. ad Nr. 128. przy odezwie Senatu z d. 26 b. m. ad Nr. 3455. przesłany — w którym taż Kommissya Organizacyina uwiadomia Senat, iż stosownie do iednomyślnego postanowienia Trzech Nayiaśnieyszych Dworów pierwszy Budżet przez Kommissyą Organizacyiną ustanowiony uważać się ma iako trwaiące prawo, które inaczey odmienione bydź niemoże, iak drogą przez Konstytucyą wskazaną, to iest przez Jniciatywę Senatu w prowadzoną do Zgromadzenia Reprezentantów.

JW. Reprezentant Siemoński przyprzymawiaiąc się do odczytanego Reskryptu uczynił wniosek, iż za zasadę w stanowieniu Budżetu uważa Reskrypt Nayiaśnieyszego Imperatora Wszech Rossyi i Króla Polskiego Protektora tuteyszey Rzeczypolitey, przez Nayiaśnieyszych Współprotektorów; iako obiaśniaiący Władzę Prawodawczą Reprezentacyi Narodowey przyięty, i żądał umieszczenie w Protokule wyrazów tegoż, któ- re są następne:

„ Artykuł 10. Zasad Konstytucyinych udziela Zgromadzeniu Reprezentantów wszelkie Attrybucye Władzy Prawodawczey; owóż konieczną teyże Wła-

dzy Attrybucyą iest oznaczenie stosunkow między dochodami publicznemi a potrzebami Kraiu, i możnością Kontrybuentów — ta zaś Attrybucya oczywiście byłaby uroioną tylko, gdyby się określała na prawie oznaczenia wyższości poborów iakich się spodziewać można — niewchodząc w rozbiór koniecznych wydatków i bez władzy zmnieyszania tamtych, kiedy okoliczności pomyślne dozwoliłyby ostatnich — a daley — iż Zgromadzenie Reprezentantów ma prawo zmnieyszenia Dochodów Publicznych umieszczonych w pierwszym Budżecie przez Kommissyą Organizacyiną ustanowionym.

Izba Prawodawcza odczytany Reskrypt Kommissyi Organizacyiney postanowiła zakommunikować do urzędowego użycia Kommissyi Seymowo Skarbowey.

Nakoniec przedsięwzięte zostały dalsze czynności tyczące się Sądu oskarżonych Urzędników publicznych i co do tych nastąpił ustęp Arbitrow z Sali Obrad Seymowych.

Leon Chwalibogowski
Sekretarz Seymowy.

Dalsze czynności w następnym Numerze Gazety będą umieszczone.

Z Warszawy d. 29 Grudnia.

Dnia 26 b. m. odprawiła się w tuteyszym kościele Metropolitalnym, uroczysta a dawno nie widziana ceremonia religiyna JW. JX. Franciszek Skarbek Malczewski z nayłaskawszey Woli Nayiaśnieyszego Pana, postąpiwszy z Biskupstwa Kuiawskiego na stopień Arcybiskupa Warszawskiego i Prymasa Królestwa Polskiego, otrzymał od Oyca Swiętego Palliusz znak Władzy Metropolitalney', który JW. JXiądz Biskup Lubelski Delegowany na ten koniec od Stolicy Apostolskiey, po odcelebrowaney przez siebie pontyfikalnie Mszy Swiętey przed Wielkim Ołtarzem, wkładał na niego. Obrządek ten zaszczycili przytomnością swoią obecni tu JWW. Biskupi Dyecezalni obok Kapituły Metropolitalney i licznie zgromadzonego ludu, któremu JW. Arcybiskup i Prymas ozdobiony Palliuszem dawał Pasterskie błogosławieństwo. Tak więc stolica tuteysza i dawna Dyiecezyia Warszawska na Archi dyecezyią wyniesiona, będąc długo bez Pasterza osieroconą, cieszy się teraz że go iuż ma wśrod siebie; a ztąd wielbi Naylepszego z Monarchów, że do tylu świetności przydać raczył nowego blasku Narodowi Polskiemu przez przywrócenie tytułu Prymasa Królestwa Polskiego.

Z Wiednia d. 29 Grudnia.

Upoważniony przy C. K. Dworze tuteyszym Rossyyski nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister, Hr. Gołowkin miał zaszczyt d. 19 b. m. na osobnem posłuchaniu złożyć N. Cesarzowi list wierzytelny.

N. Cesarz Rossyyski pod czas bawienia tu swoiego d. 16 b. m. raczył zobaczyć szpital tuteyszey osady i woskowe preparaty gabinetu C. K. medyczno-chirurgiczney Józefowskiey Akademii. J.C. Mość poobeyrzeniu obszernych tych zakładów pochwalił ie i ukontentowanie swoie oświadczył. Gdy potem C. K. Radca i Professor anatomii, Wicedyrektór tey Akademii Kawaler Scherer, miał zaszczyt oddać temu Monarsze exemplarz drukowanego swoiego dzieła, to iest opis anatomicznych woskowych preparatów tey Akademii z

kolorowemi rycinami. dla Peterzburskiey medyczno-chirurgiczney Akademii, J. C. Mość nietylko z ukontentowaniem przyiął ważny ten dla nauk dar, ale nadto przy liście Nadwornego swoiego Lekarza aktualnego Radcę Stanu i Prezesa Petersburskiey medyczno chirurgiczney Akademii, Kawalera Wylie, przesłał rzeczonemu Professorowi Scherer pierścień brylantowy.

Z Petersburga d. 3 Grudnia d. k.

Wychodzące tu gazety, Le Conervateur Impartiald, i Ruski Inwalid, umieściły dnia 29 z. m. co następuie:

"To uniesienie serc, z iakiem N. Cesarz i wszystkie Osoby N. Jego Rodziny-przyymowane były w mieyscach, które bytnością Swą zaszczyciły; ten hołd wdzięczności i uwielbienia, które dla Monarchy naszego u wszystkich narodów ziednały Jego prawośc i mądrość, w czasie działań Kongressu w Akwisgranie okazane; stały się powodem do tkliwych szczegółów w pismach cudzoziemskich. Miło nam też wystawiać sobie, że to uniesienie, ta miłość powszechna, są puklerzem dla N. Jego Osoby przeciw nieszczęściom któreby mogły Jemu grozić w oddaleniu od swych wiernych poddanych. Ostatnie wiadomości z Bruxelli, dokąd Cesarz Jegomość, w nayporządnayszym stanie zdrowia, przybył dnia 5 (17) t. m. staią się dla nas przekonaniem, iż pociski wymierzone przeciw Jego poświęconey Osobie, przez iakichś nędzników, nietylko bydź przywiedzionemi do skutku, ale nawet długo ukrywać się nie mogły. — Mała liczba tych bezrozumnych, nieszczęśliwych w spokoyności publiczney, nie maiących nic do stracenia, a wszystko do zyskania w odmianie porządku rzeczy po większey części officerowie na połowie żołdu zostawieni, Belgowie i Francuzi, tuszyli sobie w bezrozumnem oślepieniu, że będą mogli zatrzymać N. Cesarza w drodze z Akwisgranu do Bruxelli, i skłonić do podpisania oświadczenia, uznaiącego syna Napoleona za Cesarza Francuzów, a za Reientkę, Arcy-Xiężnę Maryią Ludwikę. Zapewniaią, że spiskowi iuż, iako na skutek tego uznania, kazali wydrukować odezwy, przez które spodziewali się wzniecić powszechne powstanie. Dnia 7 i 8 tegoż miesiąca, rząd Niderlandski miał wiadomość o tym spisku. Opatrzność czuwaiąca nad przeznaczeniem tylu narodów, nie dopuściła, ażeby to bezbożne przedsięwzięcie spełnione bydź mogło. Przedsięwzięto nayskutecznieysze środki dla powściągnienia winowayców, których gazety cudzoziemskie uwięzionych liczą iuż do 40. Ta spokoyność, z iaką Monarcha odbywał drogę z Akwisgranu do Bruxelli, zupełne przekonanie Jego Cesarskiey Mości o bezpieczeństwie, nakoniec spokoyność i porządek w samey Bruxelli, przez czas wszystkich obchodów, przygotowanych na Jego przyięcie, są dostatecznem przekonaniem: iż plan ten był tylko w uroieniu bezrozumnych, nie zaś w środkach do iego wykonania przysposobionych.„

Czytamy w Ruskim Inwalidzie, iż pomiędzy osobami mianowanemi w Akwisgranie przez N. Pana Kawalerami orderów znayduą się: Z woyska Polskiego wydziału kwatermistrzowskiego Podpułkownicy: Boianowicz, i Hauke otrzymeli order S. Anny 2giey klassy; z woyska tegoż, korpusu żandarmów Podpułkownik Wieniawski i

Kapitan inżynierów Kałaczkowski, którzy otrzymali order S. Włodzimierza 4 klassy.

W tymże Ruskim Inwalidzie czytamy:

"Gazety zagraniczne donoszą za osobliwość, że w Wiedniu i Berlinie kwitła w tym roku herbata czarna. Z tego powodu donosiemy miłośnikom botaniki, że i u nas w strefie tak dalece posunięty ku północy kwitnęła czarna, a nawet i zielona herbata w treibhauzach Pawłowskiego zamku N. Cesarzowey Maryi, nazywaiąca się u Linneusza Thea Bonea oraz Thea Virida. Nadto widziano tam okryte kwiatem razpierwszy rośliny, Sterkulia Platanifolia, Acacia Amara Wild: Acacia decipiens Brovn: Bogon a Patula Fish: Tristrania Pereiofolia Brovn. Nie mało innych roślin przywiezionych tu z gorących stref podobnież widziano osypane kwiatem. Hrabia Rumianców, znaiomy miłośnik nauk, ofiarował N. Pani nasiona rozmaytych roślin przywiezionych mu z podroży odbytych na około świata. Rowniez też Radca dworu Langsdorf przysłał z Brezylii rośliny: Solanum Bresiliense Hor. Paw. Nicotiana Langodorfi. Wszystko to wybornie się utrzymuie w Pawłowsku. Nadesłane z Chili nowe rośliny a mianowicie: Capuzo diversifolia Hor. Paw. i inne pomyślnie kwitną. Nakoniec wspaniała Camelia Japonica zdobi Pawłowsk tysiącami wybornych kwiatów. Lecz nie w samych treibhausach utrzymuią się pomyślnie rośliny krain gorących. Sam ogród Pawłowska w piękną porę roku wystawia zbiór roślin podwładnych Bogini Florze na całym okręgu ziemskim. Tam to widzieć można, wonne Arabii rośliny obok wyniosłych Amerykańskich bukietów, drobną morożkę właściwą tylko strefie północney przy różnofarbnych wieńcach z okolic starożytnego Persepolis.

W domu sierot żołnierskich w Petersburgu zaprowadzono iuż naukę wzaiemnego uczenia, to iest: podług metody Lankastra i Bella, ale podług zasad Pestalłozzego. P. Grecz, wykłada zapytuiącym pożytki tey metody; z samey też gorliwości znaiomy ten pisarz podiął się sprawowania obowiązkow inspektora tey szkoły i nauczycielskiego instytutu woyskowego.

Z Wilna d. 6. Grudnia. d. k.

W Krasławiu nad Dzwiną, Powiaty Düneburgski, Rzerzycki i Lucyński, składaiące niegdyś Xięztwo Inflant Polskich, odbyły d. 15. Października w rocznicę zgonu nieodżałowanego Tadeusza Kościuszki za duszę tegoż w Kościele JXX. Missyonarzy obchod pogrzebowy w przytomności Xięcia Ipsylantego, Jenerała brygady i wielu officerów. Katafalk okazale był przyozdobiony. Na obu bokach płaskorzeźby przybrane w laury wystawiały mieysce, gdzie się wsławił Bohatyr. Wizerunek Kościuszki w promieniach zamykała wieczność z tym napisem: *Semper Honor, Nomenque tuum, Laudesque manebunt.* Po mszy miał kazanie JX. Zarzecki Missyionarz; cywilną mowę powiedział dziedzic mieysca Adam Hrabia Plater. W ciągu zaś tego żałobnego obchodu, śpiewany był przez Damy, napisany przez Marszałka Rzerzyckiego, Pana Buynickiego, Hymn następuiący:

Stwórco wszech istot, który władniesz światem,
Lud Twóy korząc się przed Twym Maiestatem,
Świętych ołtarzy oblegą podnoże,

Potężny Boże!
Sługa Twóy wierny, syn oyczyzny prawy,
Spełnił twe Boskie przedwieczne ustawy,
I kray swóy w cięźkiey rzucaiąc żałobie,
Legł w oyców w grobie.
Walcząc z zapałem za braci swobody
Nie dbał Kościuszko o ziemskie nagrody
W Tobie! którego tron się nie zachwieie,
Złożył nadzieie.
Tyś Sam rzekł Panie, aby się nie trwożył
Ten, który w Tobie ufność swą położył,
Że sprawiedliwy w cieniu twey opieki
Przeżyie wieki.
Dopuść nam zatem, u stóp Twego Tronu,
Siąść z wybranemi gornego Syonu,
Niechay się uyrzym szczęśliwym, bezpie-
cznym
W pokoiu wiecznym.
Nam day zachować naddziadów puścizny,
Ich wiarę, cnotę, i miłość oyczyzny.
By wdzięczne Tobie setne pokolenia
Nóciły pienia.

Z Madrytu d. 24 Grudnia.

Z strony Wielkiego Jnkwizytora, który iest razem spowiednikiem naszego Króla, ogłoszony tu w tych dniach został wyrok następuiący: — "W imieniu Przenayświętszey Tróycy! Gdy nam doniesionem zostało, iż krążą rozmaite Xiążki, osnowy kacerskiey, przeciwney Religii i buntowniczey; i gdy iest nader ważną rzeczą, aby autorowie, drukarze i roznosiciele takowych dzieł ukaranemi byli, przeto rozporządza się, aby wszyscy posiadaiący poniższe dzieła dostawionemi Jnkwizycyi zostali, gdzie naymniey 3 miesięcznem więzieniem i 25 dolarów ukaranemi będą. Zakazane dzieła są: Historyia Jnkwizycyi; Uwagi nad przywróceniem Jezuitów; Teoryia Stanów (Cortes); O potrzebie reprezentacyi narodowey; Pieśni patryiotyczne; Kłopot teraźnieyszey chwili, i t. d. Większa część tych kacerskich i buntowniczych pism iest zagranicą w ięzyku Hiszpańskim drukowana i potaiemnie do Królestwa wprowadzona. I te także osoby podlegaią karze, które posiadaią zagraniczne dzienniki i gazety, w których znayduią się artykuły przeciw Rządowi i urządzeniom w Hiszpanii. — Wydano w Madrycie d. 19 Listopada 1818.

(Podp.) *Fran: Xaw: Meir i Campillo*,
Wielki Jnkwizytor Królestwa.

Gwardyia Królewska ma bydź do 5000 ludzi pomnożona i lepiey od innych korpusów płacona.

W Kadyxie i innych portach zatrzymano wszystkie okręty pewney wielkości, które maią bydź użyte do przewiezienia woysk do południowey Ameryki. Wydatki na urządzenie tych okrętów maią tymczasowo ich właściciele zastąpić.

Z Kalsruhe d. 15 Grudnia.

Zwłoki zmarłego W. Xcia zostały d. 11 o godzinie 10 w wieczór w uroczystym orszaku do Pforzheim przewiezione, i nazaiutrz w grobie W W. Xiążąt Badeńskich złożone.

Panuiąca Cesarzowa Rossyyska i była Królowa Szwedzka, iey siostra, ciągle tu z swą Matką Margrabiną Badeńską bawią. — Owdowiała teraz W. Xiężna mieszka w Scheibenhard. Panuiący W. Xże zostawił do iey woli obranie sobie na mieszkanie zamku w Freyburgu lub w Manheimie. Tenże W. Xże, gdy była niedawno mowa o prawnych stosunkach oświadczył: "Przez ciąg moiego panowania z moią wiadomością i wolą nikomu niemoże stać się niesprawiedliwość. Uważam się za pierwszego sługę kraiu, za pierwszego reprezentanta ludu, to iest moią zasadą, którą z mlekiem wyssałem, i ta w trudnych obowiązkach, które teraz na siebie przyiąłem, będzie skazówką moiego postępowania."

DODATEK DO N^ro 2. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 6 STYCZNIA 1819 ROKU WE SZRODĘ

Z Berlina d. 29 Grudnia.

Bawiąca tu N. Cesarzowa Rossyyska wdowa, udała się d. 26 o godzinie 9 z rana z Królewicową Wilhelmową do Charlottenburga, dla wyrażenia swoiego żalu nad grobowcem zmarłey Królowey Ludwiki. Powróciwszy ztamtąd odwiedziła ta Monarchini akademiią kunsztów i obeyrzała wystawione tam dzieła kunsztu. Czekali iuż tam na nią N. Król z całą swoią Rodziną i obecni tu Xiążęta i Xiężniczki. Przyięły ią wszytkie członki akademii maiąc na czele Ministra stanu Altenstein. J. K. Mość prowadził N. Cesarzową, a Minister Altenstein pokazywał iey i tłumaczył dzieła kunsztu, które z naywiększą uwagą oglądała. Potem przygotowane przez Sekretarza akademii Professora Schumann, a przez Ministra stanu Altenstien podane dyploma na członka tey akademii raczyła N. Cesarzowa nietylko przyiąć, ale kazać się oprócz honorowego na czynnego wpisać członka. Obeyrzawszy N. Cesarzowa, co było godnem widzenia, w akademii kunsztów, udała się w południe do wielkiego domu miłosierdzia, gdzie ią znowu J. K. Mość z Królewicami, &c. poprzedził. Na wniyściu przyiętą została od przełożonych tego zakładu, Radcy stanu Hufelanda, głównych Chirurgów Mursina i Rusta, Radcy medycznego Neumann, Professora Kluge, Dozorcy naywyższego Marquardt, &c. N. Cesarzowa obeyrzała Kościół, wszystkie sale chorych, operacyyne, &c. kosztowała nawet potraw, chleba i piwa. Bawiła tam przeszło godzinę, pochwaliła całe urządzenie, zachowany tam porządek i czystość, co wszystko okazywało iak dalece czułą iest na cierpiącą ludkość. — Krotkość czasu nie dozwoliła N. Cesarzowey widzieć reszty gmachów uniwersytetu i znayduiących się tam Muz, lecz zleciła Radcy taynemu Uhden aby wszystkim Professorom iey ukontentowanie oświadczył. — Dnia tego iadła N. Cesarzowa z J. K. Mcią, całą iego Rodziną i obecnemi tu Xiążętami obiad w pałacu. Po obiedzie odwiedziła Xiężnę Ludwikę Radziwiłową, i zastała tam śpiewaiącą akademiią, którey Xże Jmć. Radziwił dla naprawianego Akademickiego gmachu dał w swoim pałacu mieysce. Dyrektór i

Professsór Zelter, z przełożonemi tego zakładu powitali naypokorniey N. Cesarzową napisanemi na ten koniec wierszami. Przesłuchawszy N. Cesarzowa 3 od śpiewane chory i oświadczywszy Dyrektorowi tego zakładu swoie ukontentowanie, poiechała z Xiężną Ludwiką Radziwiłłową na pożegnanie do Królewicowey Ferdynandowey, a ztamtąd na uroczystoście dla niey urządzone widowisko do teatru opery. Tu mieszkańcy Berlina okazali nayżywszą radość z obecności N. Cesarzowey i oddali iey hołd naygłębszego uszanowania. Sztuka grana była na iey żądanie "Dziewica Orleańska.„ Po skończonem widowisku była wieczerza u N. Cesarzowey, na którey znaydował się także obecny tu Królewic Angielski, Xże Kumberlandyi, który dla żałoby po swey Matce, niebywa na żadnych zabawach. — W niedziele d. 27 o godzinie 8 z rana nastąpił odiazd N. Cesarzowey. Prosiła ona aby na iey pożegnanie nie zgromadziły się do zamku Władze, nie czyniono iey żadnych honorów, nie występowało i nie odprowadzało ią woysko. Wszelako z rozkazu J. K. Mci cała osada stała pod bronią. Szwadron gwardyi Krolewskiey odprowadził, tak iak podczas przyiazdu, powoz N. Cesarzowey do bramy Frankfortskiey. Oprocz tego iechali obok powozu Jenerał dowodzący w prowincyi, Gubernator i dowodca Berlina — N. Król z wszystkiemi Xiążętami i Xiężniczkami Domu Królewskiego udał się przodem do Freidrichsfeld (o milę od Berlina) i oczykiwał tam na N. Cesarzową dla pożegnania iey nayserdeczniey. N. Cesarzowa, przy towarzyszących iey błogosławienstwach mieszkańcow Berlina, przybyła o godzinie 9 do Friedrichsfeld, i po śniadaniu nastało bolesne się rozstanie. N. Cesarzowa z rozrzewnieniem pożegnała się z N. Królem i iego Rodziną, którey krótki tu pobyt ustalił bardziey zachodzące związki pomiędzy obiema Dworami. W. Xiężna Maryia, Następczyna Weimarska, odprowadziła z swoim Małżonkiem N. Matkę swoią do Müncheberg, zkąd po obiedzie powróciła do Berlina. Zaś N. Cesarzowa udała się w dalszą drógę do Peterzburga przez Landsberg nad Wartą gdzie będzie pierwszy nocleg, Toruń, Królewice i Memel. Dowodzący Jenerał Hr. Tauenzien Wittenberg i Prezes naywyższy Haydebeck odprowadzaią tę Monarchinią do granicy gubernii Berlinskiey, a Łowczy nadworny H. Moltke i Szambelan Bar. Werthe aż do granic Królestwa Pruskiego za Memel.

Z Paryża d. 19 Grudnia.

Król cierpi ciągle napady pedagry, a Xiężna Berry zasłabła. Z pomiędzy podanych przez izbę Deputowanych na prezesa 4 kandydatów mianował Król na teraźnieysze posiedzenia P. Ravez. — Gdy Król po zagaieniu izb powracał ze sali, rzekł do odprowadzaiących go Deputowanych: "Mci Panowie, słyszeliście całe wynurzenie serca moiego, i pewny iestem że trafiłem także do waszych. „

Gwardyia narodowa ma bydź do połowy zmnieyszona i naprzyszłość składać się tylko z obywateli właścicielów.

Jenerał Sarrazin, który przed kilkunastu lat z Boulogne do Anglii uciekł, i w r. 1811 zaocznie przez sąd woyskowy na śmierć skazany został, ma teraz nową sprawę o wielożenstwo i osadzony

iest w więzieniu Laforce. Ma on trzy żyiące żony; iedną w Liwornie od 1799, drugą w Londynie od 1813, trzecią w Berdeaux od 1817. Z pierwszemi dwiema ma kilkoro dzieci.

Z Londynu d. 18 Grudnia.

Podług ostatniey woli zmarłey Królowey kleynoty iey, które do 1 mill. fszt. szacuią, maią bydź pomiędzy iey córki podzielone, z których niezamężne otrzymuią iey garderobę, która iest także znaczney wartości. W gotowiznie zostawiła 4000 fszt.

Gdy Angielski Kapitan Malolm pierwszy raz pokazał się na Dworze Perskim, rzekł Szach do niego: "inną razą mówić będziemy o ważnieyszych rzeczach, a teraz pragnę, abyś WPan zaspokoił moią ciekawość względem pewnego przedmiotu, o którym słyszałem, a wiary mu dać niemogę: Prawdaż to, że Krol Angielski iedną tylko ma żonę?,, Po zapewnieniu, że tak iest, rzekł ten Monarcha: iż nie mógłby wcale panować w kraiu, gdzie takie iest urządzenie; seray iego składa się z 300 kobiet.

O zayściach w Madrycie tak sprzeczne biegaią tu wieści, iż oczekiwać ztamtąd potrzeba pewnieyszych doniesień. Głowną z tych wieść iest, że Krol z rodziną; swoią i Posłem Angielskim, P. Wellesley, po podniesieniu przez woysko rokoszu udał się z Madrytu do Eskuryial. Lecz Dwor zwykł zawsze o tey porze roku bawiać w Eskurial.

Z Drezna d. 25. Grudnia.

Przy naywiększym żalu Domu Królewskiego i mieszkańców umarła tu wczoray o godzinie kwadrans na 6tą Siostra Oyca N. Króla, Xiężna Maryia Elżbieta Apoloniia Kazimira Franciszka Xawera, na osłabienie w 82 roku i 10 miesięcy życia. Zmarła Xiężna nietylko podczas woyny w czasie niebytności JKMci odwracała od miasta naszego wszelkie klęski, ale była nadto dobroczynną dla ubostwa. Była ona naystarszą Xiężną Domu Królewskiego.

D. 21 b. m. umarł tu także Spowiednik Królewski, X. Jan Aloyzy Schneider, Kanonik Krakowski, Wikaryusz Apostolski, Biskup Argio, Kawaler orderu zasługi, w 66 roku życia.

Komitet Towarzystwa Przyiacioł Muzyki

Ma honor upraszać szanownych Członkow Towarzystwa, żeby dla wsparcia iego i dla doskonalenia talentu, chcący przytomnością swoią zaszczycać w tym roku miesięczne popisowe Muzyki, każdey ostatniey Niedzieli, i tych którzy składek przeszłorocznych podpisawszy się niedopłacili, żeby one, na ręce JM P. Nowakowskiego Kassyera, na S. Jana Ulicy Nro. 466. na drugim piętrze, lub JM Pana Nowakiewicza Prokuratora, na Ulicy S. Anny Nro. 310 na drugim piętrze, złożyć raczyli, gdzie Kwity i bilety otrzymaią. Jle że odtąd dla zaprowadzenia porządku stosownie do ustawy z dnia 13. Grudnia r. z. na muzykach tych popisowych miesięcznych, samym tylko Członkom w Opłacie się Złp: 12 na cały rok za biletami znaydować się będzie wolno.

W Krakowie dnia 20 Grudnia 1818.

X. Hiac: Janowski Sekr.

Dnia 4 i 5 Stycznia 1819.

Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
Pszenicy	28	—	26	—	24	—	21	—
— Zyta	13	—	12	15	12	—	10	15
— Jęczmienia	11	—	10	—	9	—	8	—
— Owsa	6	—	5	15	5	6	5	—

— Jagieł	38 —	35 —	32 —	28 —
— Grochu	13 —	12 —	11 —	10 —
— Rzepaku	24 —	22 —	21 —	20 —

Cena Zboża

W Warszawie d. 19 Grudnia.

Korzec Pszenicy od Złp. 24 do 40.
— — Żyta — — — 19 do 21.
— — Jęczmienia — — 14 do 16 ½
— — Owsa — — — 9 do 10.
— — Grochu — — 15 do 19.

Cena Zboża

W Gdańsku d. 24 Grudnia

Łaszt 28 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od Złp.	1140	do	1360.
Żyta	— —	720	do	740.
Jęczmienia	— —	600	do	620.
Owsa	— —	400	do	420.
Grochu	— —	760	do	840.

DO JP. REDAKTORA GAZETY KRAKOWSKIEY.

Przekonanie, iż WW. Pan zwykł iesteś oddawać sprawiedliwość Talentom ośmiela mię upraszać Go, ażebyś List niniey szy, iak nayrychley w Gazecie swey umieścić raczył, który innego niema zamiaru, iak tylko obeznać Publiczność, celuiącym w sztuce Malarskiey Artystą. — JPanem Franciszkiem Lampi, godnym naśladowcą wysokiey sławy słynącego w tymże zawodzie Oyca swego, Jana Lampiego.

Ten młody Artysta, właśnie w tym czasie ukończył dzieło, wystawiaiące JW. Wielogłowską, z Matką i Synem iey; — Babka pieści się z Wnuczkiem swym, łagodność i dobroć macierzyńska są wyrażone w całey iey postaci, a wnuczek interesuie przychylnością Synowską, w całey iego twarzy maluiącą się. Matka rzuca oko spokoynie na poruszenia serc ich, i ztąd poznać można ukontentowanie, które wewnętrznie czuie z tego widoku.

Położenie mieysca stósowne iest do sceny, którą Artysta doskonałą swą sztuką oddał, a wapory powietrzne, które w odległości widać, pełne żywości, nietylko nie osłabaią odbiiaiącego się na tę grupę światła, lecz owszem iaśniey i widoczniey onę wystawiaią.

Dzieło to wytworne, szczególnieysza ściąga uwagę przez żywość kolorów, przez naturalne oddanie części ciała odkrytych (carnation) i przyiemność ubiorów (draperie)

Słowem JPan Lampi tym płodem penzla swego, czyni zaszczyt swym Nauczycielom, PP. Cuidode Vandique, Camo-Marate, Raphail Minx, i Casanova.

Raczysz W Pan przyiąć przytem zdarzeniu wyraz szczególnego mego szacunku i poważania.

A. J.

DONIESIENIE

Es haben des Königs Majestät allergnädigst zu genehmigen geruhet: das die wegen Theuerung der Fourage allgemein angeordnete, einstweilige Erhöung des Raiterei-Porto und der Personen-Gelder bei den ordinairen fahrenden Posten (Diligencen) mit Ende des Jahres 1818. aufhören soll. — Da also vom 1. d. M. die gewöhnliche Raiterei-Taxe und das bekante gewöhnliche Personen-Geld eingetreten ist; so wird solches hierdurch zur allgemeinen Kenntniß gebracht.

Krakau den 3. Jänner 1818.

Königlich Preußisches Post Amt

Dollega

J. K. Mość raczył nayłaskawiey zezwolić: aby z powodu drogości obroku nakazane powszechnie tymczasowe podwyższenie opłaty od koni Pocztowych tak dla podróżnych, iako i wozowey Poczty czyli Deliżansu, z końcem roku 1818. ustało. — Gdy więc od 1. b. m. następuie zwyczayna opłata od koni Pocztowych i wozowey Poczty, podaie się to do wiadomości publiczney.

Krakow dnia 3 Stycznia 1819.

Królewsko Pruski Poczamt

Dollega